

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

§.1. Animalia quadrupedia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

quidam hunc versum suum petebat legi retro-
gradè :

*Prospicimus modò , quòd durabant tempore
longo*

Fœdera , nec patria pax cito diffugiet.

CAPUT TERTIUM.

Animata sensitiva & vegetativa.

§. 1.

Animalia quadrupedia.

NE tradas bestiis animas consistentes tibi , &
animas pauperum tuorum ne obliviscaris in
finem. Pl. 73. Ut iumentum factus sum apud te,
& ego semper tecum. Pl. 72.

Leo.

NE quando rapiat ut Leo animam meam, dum
non est, qui redimat, neque qui salvum fa-
ciat. Pl. 7. Sobrii estote, & vigilate; quia ad-
versarius vester Diabolus tanquam Leo rugiens
circuit, querens quem devoret, cui resistite fortes
in fide. 1. Pet. 5. Hoc in agone maximè facit
Diabolus sciens, quia modicum tempus habet.
Apoc. 12. Vicit Leo de tribu Juda. Apoc. 5.
Christus, Agnus NB. aperuit librum [scilicet
vitæ] quem nemo aperire poterat, & ut S.
Bern. observat, postmodum apparuit leo. Erit
nempè agnus erga insistentes vestigiis suis, erga
reprobos futurus leo in æternum.

Aper,

Aper, Cervus, Caprea.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
 aquarum, ita desiderat anima mea ad te
 Deus. Pl. 44. Sicut perdix inducitur in caveam,
 Et ut caprea in laqueum, sic Et cor superborum.
 Eccli 11. Destruxisti maceriam (sepe in murum
 vineæ) Et vincemiant eam omnes, qui pratergre-
 diuntur viam. Aper de sylva, Et singularis ferus
 depastus est eam. Pl. 79. Applica tepido laxo re-
 gulas, præcepta transgredienti.

Onager.

Vl vanus in superbiam erigitur, Et tanquam
 pulum onagri se liberum natum putat. Job.
 5. Talis est nobilis indoctus, ceris majorum
 intumescens, & nil habens ex propriis talentis
 vel meritis, & tamen cæteros omnes despiciens.
 Onager in desiderio anime sue attraxit ventum
 amoris sui, nullus avertet eum. Jerem. 2. Ona-
 ger sive asinus sylvester teste Plinio animal sala-
 cissimum, cum æstuat in consortem suam, ca-
 ptat auram & odorem femellæ, & tantâ in eam
 contentione fertur, ut nullus eum avertere pos-
 sit: idem furor est in onagra respectu onagri,
 quem per saltus & nemora furibunda inlequi-
 tur. Sic Jeremias dicit exarsisse Israelitas in
 idola sua. Idem est de mare & scæmina homine
 perditè se amantibus. Nam quos innata inge-
 nuitas, educatio, timor Dei non cohibet, hi
 pudore

pudore semel deposito instat bestiarum se gerunt. Onagra velocissimo cursu suo Venatores insequentes eludit: capitur tamen facile, cum generationi vacat, foetu ac mensuris laborat. *Hinc omnes, qui querunt eam, in mensuris eius inveniunt eam.* Jerem. 2. Ita in sensu literali à Jeremia intento Israelitæ perduto suo idolorum cultui addicti facile cesserunt in prædam Egyptiis & Chaldæis. In sensu tropologico teste S. Greg. facile in prædam cedit Diabolo luxuriæ luto infixus.

Lupus.

Benjamin lupus rapax Gen. 29. In sensu bono applicatur zeloso operario. S. P. Nostri insigne gentilitium lupus erat. *Lupus & agnus pascentur simul.* Il. 65. Barbarus benè natus, à natura ferus & mitis in eadem Ecclesia, religioso ordine. *Hypocritæ sub vestimentis ovium, exteriori morum compositione, intrinsecus sunt lupi rapaces.* Matth. 7. *Mitto vos sicut agnos inter lupos.* Luc. 10. Viros Apostolicos inter Barbaros inveteratos peccatores. Et certè sic Apostoli, sic eorum vestigiis insistentes usque modo viri Apostolici mansuetudine suâ ac humilitate gentiles lupis atrociores subjecerunt. *Acquisivit humilitas, superbia quod amisit, & grex pusillus ac mitis totas & varias edomuit propriâ mansuetudine feritates. Pusillus grex vicis ac fregit tot genera bestiarum, quot diversitates subdidit jugo Christianorum.* S. Chrysol. advertite hic, quo-

quomodo in eodem sæculo v. g. Lutherus Apostata aliique Hæretici ferro, cædibus, calumniis, scommatibus Catholicos ab avita fide ad hæresin suam perduxerint. Et S. Xaverius Apostolicis insistens vestigiis humilitate & mansuetudine tot centena gentilium millia ad Christum perduxerit. Et inde collige veræ Ecclesiæ notam.

Vulpes.

Capite nobis vulpes parvulas, quæ demoluntur vineas nostras. Cant. 2. Imperfectiones, sensuales affectiones, venialia peccata supprimenda. *Ite, & dicite vulpi illi.* Luc. 13. fraudulento Herodi. In promptu causa est, cur tales comparentur vulpibus, sed color subruher criminum præcisè non arguit calliditatem, licet sæpè eidem per accidens conjunctus sit. Et quomodo color ille certi quid prognosticare potest? cùm frons, oculi, vultus per sæpè mentiantur. Adagium vetus est: *Cave tibi à Germano nigro, Italo rufo, Hispano albo.* *Vulpes foveas habent, & volucres cali nidos. Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.* Luc. 9. Christus in Cruce, & quâ fronte tu quereris has illas commoditates tibi deesse? Vulpes trecentæ Samsonis alligatis ad caudas facibus segetes Philistinorum incendentes Jud. 15. Symbolum sunt Hæreticorum teste Ambros. & Augustin. qui blandâ facie promittunt salutem, sed caudis suis ignem æternum attrahunt.

Lepus.

Lepusculus plebs invalida. Prov. 30. Ità pū-
 sillanimis, cui semper est leo in via in ima-
 ginatione sua, dum aggredi vel exequi ardui
 aliquid deberet. Sicut Venator sub vesperum
 sine canibus aliove tumultu insidiatur lepori pa-
 scua quærenti. Sic malevoli *paraverunt sagit-
 tas suas, ut sagittent in obscure rectos corde.* Ps.
 10. Martialis quidem canit: *Inter aves turdus,
 si quis me iudice certet, inter quadrupedes gloria
 prima lepus.* Interim Judæis leporis comestio
 interdicta. Clemens Alexand. leporem putat
 esse prohibitum; quia nimis libidinosum est
 animal. Sed univèrsim quæritur; cur anima-
 lium illorum esus tantùm fuerit permissus He-
 bræis, quæ & ruminant, & ungulas dividunt;
 adeoque & leporis prohibitus sit, qui, licet ru-
 minet, ungulas tamen non dividit. Et respon-
 detur ab interpretibus S. Script. quòd univer-
 sã animalia, quæ & ruminant, & ungulas
 dividunt, temperatæ sint complexionis, & ideo
 melioris digestionis. Cætera duri ac sicci sint
 temperamentis & alimenti; & ideo ratione sa-
 nitatis prohibita sint Hebræis. Sicut & specia-
 liter porci ratione lepræ, cui obnoxii erant. Si-
 mus nos in sensu morali *animalia ruminantia*
 verbum Dei & æternas veritates sæpiùs ad men-
 tem revocando, & *dividentia*, dum malum à
 bono secernimus.

Bos, Taurus, Vacca, Vitulus.

OMnia subiecisti sub pedibus ejus, oves & boves universas, insuper & pecora campi. Pl. 8. Quæ omnia creata sunt pro nutrimento & recreatione hominis. Cognovit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui. Israel autem me non cognovit. Il. 1. Irretiit eum multis sermonibus; statim eam [Meretricem] sequitur quasi bos ductus ad victimam, & quasi agnus lascivientis, & ignorans, quod ad vincula stultus trahatur, donec transfigat sagitta jecur ejus. Prov. 7. In jecore sedes appetitus concupiscibilis, & amoris. Hinc 70. vertunt. Sicut cervus sagittatione percussus in jecur. Non te extollas in cogitatione anime tue velut taurus, ne forte elidatur virtus tua per stultitiam. Eccli 6. Sicut vacca lascivientis declinavit Israel. Os. 4. Circumdederunt me vituli multi (insolentes bachantes) & tauri pingues obsederunt me. Pl. 21. Applicatur Christo per tribunalia raptato. Occidite vitulum saginatum, & epulemur, quia filius meus mortuus erat, & rediit. Luc. 15. Talis filius prodigus tu es, qui verè pœnitens saginatis carne tui Redemptoris,

Porcus.

Melius non cognoscere viam justitiæ, quam post cognitionem retrorsum converti ab ea, canis reversus ad vomitum, & sus lota in volubro luti. 2. Petr. 2. Geraseni, qui ob porcos à

Dæmonibus oblectos, & in mare se præcipitantes viso JESU rogabant, ut transiret à finibus eorum. Matth. 8. Designant homines cum detrimento temporali nolentes seruire Deo. Sicut filius prodigus cupiens implere ventrem suum de siliquis porcorum, quas nemo ei dabat. Luc. 15. Symbolum est luxuriosi.

Canis.

Nolite dare sanctum canibus. Matth. 7. Sacramenta indignis. *Canis secutus est eum.* Tob. 6. Symbolum fidelitatis. Quòd verbum divinum tam exigua de cane Tobia memoret, v. g. quòd præcucurrerit, & quasi nuntius adveniens blandimento sua cauda gaudebat. Tob. 11. [quæ nec ad mores præcisè aut instructionem aliquam faciunt] signum est, quòd minima quæque commemoret subin Deus de justis; eò quòd eos amet ob cor erga se rectum; dum de magnis coram mundo & peccatoribus aut de grandibus eorum, sicut mundo videtur, gestis nequidem facit mentionem. *Non est bonum sumere panem filiorum, & mittere canibus etiam Domine: Nam & catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensa Dominorum suorum.* Respondens JESUS ait illi: *O mulier! magna est fides tua. Fiat tibi, sicut vis.* Matth. 15. *Lazarus cupiebat saturari de micis, quæ cadebant ex mensa divitis, & nemo illi dabat.* Luc. 16. Ex his binis textibus discite primò malè fieri, quòd Magnates tantam copiam canum alant, pro illisque etiam ad

382 *Pars secunda de elevatione*
ad delicias tractandis sint solliciti; & non pro
necessitate sublevanda pauperis Lazari. 2dò.
Quòd primùm Judæis, & illis reventibus evan-
gelizatum postmodum sit gentilibus. 3tò.
Quòd humilitas & constantia in petendo omnia
apud Deum evincant. *Canes veniebant, & lin-
gebant ulcera ejus. Factum est autem, ut more-
retur mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum
Abrahe. Dives, sepultus est in inferno.* Luc. 16.
Ecce grandius discrimen inter divitem & paupe-
rem post mortem, quam in vita utriusque. *Vi-
dete canes, videte malos operarios, videte concu-
sionem.* Philipp. 3. Tales sunt sub prætextu pie-
tatis, justitiæ aut famæ tuendæ, mordentes, la-
trantes, scribentes, dicentes calumnias erga pro-
ximum; adeoque à bono genio ad latrandum
non excitati, causantes in consortiis, congrega-
tionibus, in quibus sunt, turbas & dissidia.
*Foris canes [rixatores mordaces] & venefici, &
impudici.* Apoc. 22. Nam hi omnes è cælo ex-
cluduntur.

Oves, Agni, Arietes.

Sicut oves in inferno positi sunt, mors depascet
eos. Pl. 48. Sicut oves benè pastæ ex lætis
pascuis ad macellum aguntur, & in angusto lo-
co una super aliam compingitur: sic in inferno
unus damnatus projicitur super alterum. Et
sicut animal herbas comedens non absumit si-
mul radicem, sed ità herbam depascit, ut vita
ejus vegetativa maneat. Ità mors in inferno
damna-

damnatum continuo arrodit, lancinat; ita ut tormenta semper omni morte acerbiora infligat, & tamen nunquam vitam ipsam tollat, *Congratulamini mihi* (dicit Christus ad Angelos ratione humani generis) *quia inveni ovem, qua perierat.* Luc. 15. *Eratis olim sicut oves errantes, & conversi estis nunc ad Pastorem & Episcopum animarum vestrarum.* 1. Petr. 2. *Nos autem populus tuus & oves pascuae tuae confitebimur tibi in seculum.* Pl. 78. *Iratus est furor tuus super oves pascuae tuae.* Pl. 73. *Sicut ovis ad occisionem ductus est, & sicut agnus coram tondente se obmutuit.* Il. 53. *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* Joann. 1. Bis dixit Christus ad Petrum: *Pasce agnos meos, & semel ex post pasce oves meas.* Joann. 21. Ut ostenderet maximam curam tenerae aetati esse adhibendam. Et Petro ter contestanti amorem suum reposuit continuo, ut ergo pasceret agnos & oves sibi concreditas; eo quod in proximo juvando vel maxime consistat amor erga Christum. *Qui cum mulieribus non sunt coinquinati, sequuntur agnum quaecumque ierit.* Apoc. 14. *Dicunt montibus & petris, cadite super nos, & abscondite nos ab ira agni.* Apoc. 6. *Offerte Domino filii Dei (zelosi Missionarii) filios arietum.* Pl. 28. Peccatores inveteratos conversos. V. lib. Judic. c. 6. Quomodo Gedeon in signum, quod ipse à Madianitico jugo liberaturus esset Israelitas, petierit à Deo, ut in vellere lanæ ab ipso in area posito solo esset ros, & in contigua terra ubique siccitas primâ nocte, & in secunda nocte
solum

solum vellus siccum maneret, & omnis terra rore madens. Duo hæc signa ex magna erga Deum fiducia, & ad commilitonum suorum fiduciam augendam petiit Gedeon. *Symbolice* petiit primo loco sibi tanquam vili vellere rorem gratia & opis cælestis. 2do. Eandem gratiam petit terræ reliquæ sive omnibus suis commilitonibus. *Allegoricè* ros cælestis doctrinæ electionis & gratiæ, quæ prius solum vellus Judaicæ Synagogæ humectarat, postea exsiccatis & reprobatis Judæis humectavit & fecundavit universam gentilitatis terram. Orig. Hieron. Ambr. August. teste Ambrosio conformiter Pl. 71. v. 6. *Ros in vellere* est Christus in utero Virginis sine hujus corruptione silenter & tranquille Spiritu S. irrorante delapsus. Teste Guilielmo Mennens l. 3. *aures velleris* Philippus bonus Burgundiæ Dux, cum nobilissimum *aures velleris equitum* ordinem Anno 1430. tertio Idus Jan. institueret, non minus ad hoc *Gedeonis vellus*, quam ad illud *Jasonis* fabulosum *Colchide* animum intendit. Ut scilicet nobilissimi heroes illi ordini adscripti meminissent se veros præstare *Gedeones*, & Baalis alas ac lucos, Turcicas Moschæas, hæreticaque conventicula excindere, & Madianitas omnesque Dei hostes extirpare debere.

Asinus.

Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Pl. 31. *Cibaria virga* & omnis *asinus*

asino, panis, & disciplina, & opus seruo. Eccl. 33.
Aut seruiat ut seruus, aut fugiat ut cervus. In
magno pretio erant capita asinina 4. Reg. 6.
dum Samariâ obsessâ *venundaretur caput asini*
80. argenteis. Infelix Respublica, Aulæ, Magi-
stratus, urbes, cœnobia, ditiones, ubi magni
valent capita asinina. Quod magni valeant, au-
rum & argentum sæpè causa est. *Ecce Rex tuus*
venit tibi mansuetus sedens super asinam. Matt. 21.

Equi.

FActi sunt ei (Salomoni) mille quadrin-
genti currus, & duodecim millia equorum,
equi de *Egypto* & de *Coa.* 2. Par. 1. Hæc purè
spectabant ad pompam Aulæ. Similem non
habent moderni Reges pro custodia corporis.
Interim ipso Salomone teste omnia vanitas.
Fallax equus ad salutem. Ps. 32. Hinc non amo
juvenili impetu incitantes ad cursum equos, &
omniam minimè id convenit religiosis. *Fla-*
gellum equo & canis asino, & virga in dorso im-
prudentium. Ps. 26. Unicuique suum. Cùm
vehemens pugna esset, apparuerunt adversa-
riis de cælo viri quinque in equis, frœnis aureis
decori, ex quibus duo Machabæum medium
habentes, incolumem conserbabant, in ad-
versarios autem tela & fulmina jaciebant 2.
Machab. 10. felicem Principem, *cui militat athe-*
& conjurati veniunt ad prælia venti. Non ità
modò Deus assistit Christianis Principibus, quia
non inchoant bella purè contra infideles ad de-
fenden-

fendendam & augendam Ecclesiam; sed ex rabie ad manus in cognato sanguine lavandas, & ex ambitione ad terras alienas sibi subjiciendas. Exquiritur subinde consilium Theologicum de justitia belli; & hi sic, alii resolvunt aliter; quia qualis est facti aut juris positio, talis responsio, & qualis postmodum Confessio, talis absolutio. Quintum Evangelium à Cacodæmone suppositum: *multicolor illa ratio statim suffocat omne semen bonum, quod in cordibus belligerantium ex sanctis quatuor D. N. J. C. Evangelis enasci posset. Heu! quantum potuit (ex terris infidelium Hæreticorum, ex ipsâ terrâ preciosis Christi vestigiis pressâ, & sacrosancto ejus sanguine irrigatâ) terra pelagique parari illo Christianorum sanguine, qui usque huc fusus est, & funditur. Equum & ascensorem ejus dejecit in mare. Currus Pharaonis & exercitum ejus projecit in mare. Cant. Moys. Ex. 15.*

Si equis fræna in ora mittimus ad consentiendum nobis, & omne corpus illorum circumferimus. Jacob. 3. Cur non domamus linguam? Apoc. 6. Famosi describuntur equi. Equus albus, & qui sedebat super illum, habebat arcum, & data est ei corona, & exivit vincens, ut vinceret. Alius equus rufus, & qui sedebat super illum, datum est ei, ut sumeret pacem de terra, & ut invicem se interficerent, & datus est ei gladius magnus. Equus niger, & qui sedebat super illum, habebat stateram in manu sua. Equus pallidus, & qui sedebat super eum, nomen ei mors, & infernus sequebatur eum, & data est illi potestas

testas super quatuor partes terra interficere gladio, fame, & morte, & bestis terra. Equus albus symbolum est læti & festivi prælii, cujus finis sit victoria & triumphus. Insidens huic equo Christus per suos Apostolos & Præcones Evangelii debellavit tres equites sequentes. *Impri- mis rufo* insidentem; per quem Pagani, Romanum Gentile imperium designatur. *2do nigro* insidentem; per quem adumbrantur Hæretici nigris errorum tenebris alios involventes. *3tio pallido* insidentem, per quem indigitantur Saraceni, Judæi, Antichristi affeclæ. Uno verbo omnes tres à Christo debellati repræsentant Diabolum, & omnes ejus emissarios. Apoc. 19. *Iterum videtur equus albus, & qui sedebat super eum, vocabatur fidelis & verax, & exercitus, qui sunt in calo, sequebantur eum, in equis albis vestiti byssino albo & mundo.* En Cavacada, Respectu cujus crepundia sunt triumphabundi Romanorum in urbem ingressus, & omnis Principum pompa. Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Omnia perdidisti, si in caelesti exercitu æternum non milites.

§. 2dus.

Volatilia.

OMnia subjecisti sub pedibus ejus. Volucres cali & pisces maris, qui perambulant semitas maris. Pl. 8. Homo nascitur ad laborem, & avis ad volatum. Job. 5.

R 2

Galli-